

Museus per a bussejadors

LA COMPETÈNCIA ENTRE
COMARQUES TURÍSTIQUES
AFAVOREIX UNA ESCALADA
D'EXTRAVAGÀNCIES PER ATREURE
VISITANTS QUE CONFIRMA LES
TEORIES DE L'ESTUPIDESA
FORMULADES PER CIPOLLA

El turisme –la creació d'atractius cridaners i les campanyes de promoció– és una mena de carnaval *non stop* orquestrat per follets que competeixen a donar la raó a Carlo Maria Cipolla. El treball més divulgat d'aquest historiador de l'economia és, no cal dir-ho, la *Teoria de l'estupidesa*, lectura necessària per entendre l'ésser humà. És aconsellable no perdre de vista el llibret que la conté –*Allegro ma non troppo*–, ja que massa sovint la pietat universal ens fa oblidar o restar importància a les lleis fonamentals de l'estupidesa fixades per l'autor, cosa que ens pot costar perjudicis de tota casta. Volia triar un fragment suficientment indicatiu del contingut de l'escrit de referència i, després d'alguns dubtes, he optat per aquest: “Les persones no-estúpides sempre subestimen el potencial nociu de la gent estúpida; constantment obliden que a qualsevol moment, a qualsevol lloc i en qualsevol circumstància, associar-se amb individus estúpids constitueix invariablement un error costós”.

Amb el benentès d'inici que “una persona estúpida és el tipus de persona més perillós que pot existir”, aquesta categoria d'humans ha causat danys incommensurables i irreparables a la Humanitat. Més que la corrupció? Probablement és una pregunta estúpida. En qualsevol cas, les persones que hem vist ben de prop les transformacions que el turisme desbordat ha causat a les nostres comarques, duim al cor algunes ferides causades per l'estupidesa humana amb la complicitat d'autoritats i poders fàctics. És clar que, en nom del turisme, s'han comès enormes malifetes no per estupidesa, sinó per cobdícia i manca d'escrúpols, amb les mateixes complicitats. D'aquestes, en parlen els *mèdia* cada dia, però la divulgació dels fets

GUILLEM
FRONTERA

no té mai una repercussió proporcional a les urnes.

(L'altra nit, per televisió, el president Ximo Puig es mostrava indignat per la imatge que projecta València de país corrupte, quan és un país ple de bones persones que treballen honradament, etc. Si el president es digna a acceptar la solidaritat d'un mallorquí, que compati amb la meua, però ni ell ni jo –amb perdó– podem perdre de vista que les societats a les quals pertanyem, tot i l'honradesa de tants dels seus components, són societats còmplices, en la seva majoria, del clima moral que ha permès, i fins i tot ha estimulat, l'abordatge de tants de polítics i empresaris a les arques públiques.)

El turisme és un camp especialment fèrtil perquè hi esclatin els estralls de l'estupidesa. Ja ens hem acostumat als grans parcs temàtics, per exemple, o a extravagàncies com edificar una cate-

dral gòtica inacabada per albergar-hi el que, amb no gaire fortuna, en diuen “activitats d'oci”. L'ornamentació de rodones a les carreteres illenques mitjançant escultures o instal·lacions ha assolit un grau de paroxisme estètic digne d'estudi –però que no em proposin a mi de fer-lo. Cert que hi trobareu, en aquestes rodones, algunes obres valuoses, però la seva contemplació us pot fer víctima o botxí d'un accident.

Ara hem sabut que l'escultor britànic Jason deCaires Taylor ha començat a treballar en el museu submergit de Lanzarote. Aquest artista crea les seves obres amb la finalitat de submergir-les a les aigües d'algun empori turístic de manera que siguin accessibles a bussejadors en general i, si les condicions són excel·lents, als nedadors que s'hi acostin. Dels crítics no se'n diu res. Naturalment, com que es una estúpida gegantina, de museus submarins ja n'ha col·locat una bona partida arreu del món –condició: que hi hagi molta pela–, cosa que li ha donat una gran notorietat a les xarxes i un lloc d'honor a la Història de l'Escultura Submergida a la Mar. Aquest senyor Taylor s'obre camí per la celebritat sense que ningú no el cridi a l'ordre, ans al contrari.

La creació d'aquests derelictes moderns té repercussions als eraris públics, sovint administrats per persones incomprensiblement habilitades per prendre decisions com la de crear competència a l'arqueologia. Però les poblacions en general celebren aquest tipus de despeses: creen llocs de treball i, sobretot, atreuen turisme (de qualitat, se sol dir). No, l'estúpid no és Mister Jason deCaires Taylor. A l'estúpid l'hem votat nosaltres, cosa que, d'altra banda, el lector ja sabia.

Escriptor, guionista i crític d'art